

СХВАЛЕНО

Педагогічною радою ДНЗ №2

Протокол №4 від 30.08.2022

Голова педагогічної ради

_____ В.КИЛЮШИК

«___» _____ 2022

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ДНЗ №2

_____ В.КИЛЮШИК

«___» _____ 2022

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**Дошкільного навчального закладу
(ясел-садка) комбінованого типу №2
Вараської міської ради
на 2022-2023 навчальний рік**

ЗМІСТ

Розділ 1. Вступ.....	3
Розділ 2. Нормативно – правова база.....	6
Розділ 3. Інформаційні відомості	9
Розділ 4. Пріоритетні завдання діяльності педагогічного колективу...12	
Розділ 5. Особливості організації освітнього процесу.....13	
5.1. Перелік, зміст і взаємозв’язок освітніх напрямків.....14	
5.2. Перелік освітніх програм..... 18	
5.3. Форми організації освітнього процесу.....20	
5.4. Навчальне навантаження.....23	
5.5. Гурткова робота.....25	
5.6. Інноваційні технології та методики.....25	
Розділ 6. Корекційно-розвиткова робота з дітьми з особливими освітніми потребами..... 26	
6.1. План корекційно-розвиткової роботи.....27	
6.2. План роботи команди психолого-педагогічного супроводу...34	
Розділ 7. Корекційно-розвиткова робота в спеціальних групах для дітей з порушенням зору.....37	
Розділ 8. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.....39	
Розділ 9. Наступність дошкільної та початкової освіти.....42	
Розділ 10. Моніторинг якості освіти у відповідності до моделі випускника 43	
Розділ 11. Основні показники реалізації освітньої програми.....45	

РОЗДІЛ 1. ВСТУП

Після вирішення ключових питань завершення 2021/22 навчального року набувають актуальності питання початку та особливостей організації освітнього процесу в 2022/23 навчальному році.

Глибокі переконання в остаточній перемозі ЗСУ на полі бою не можуть замінити ґрунтовної та системної підготовки до нового навчального року в умовах воєнного стану. Незважаючи на воєнний стан, маємо готуватись до початку навчання в умовах продовження воєнних (бойових) дій та можливих артилерійських обстрілів в межах окремих територій, загрози ракетно-бомбових ударів та діяльності диверсійно-розвідувальних груп, терористичних актів, можливих руйнувань (пошкоджень) критичної інфраструктури та обмежень у використанні енергоресурсів, комендантської години та загальної мобілізації на всій території країни.

ЗДО має стати осередком, які дасть змогу дітям отримувати не лише знання та практичні вміння для життя, а й психолого-педагогічну підтримку, допомагати не втрачати відчуття приналежності до спільноти.

Наступним пріоритетним завданням є гарантування безпечних умов навчання та праці для усіх учасників освітнього процесу, зокрема з урахуванням досвіду роботи закладів освіти в умовах воєнного часу. Крім того, необхідно забезпечувати якість освіти, яка буде впливати на перспективи добробуту нинішніх здобувачів освіти, їх родин, громад і країни в цілому впродовж десятиліть.

В умовах воєнного стану ЗДО спрямовує свою діяльність на розв'язання першочергових завдань, зокрема:

- налагодити ефективну комунікацію учасників освітнього процесу;
- відновити освітній процес для всіх дітей;
- зараховувати до закладу дітей з чила внутрішньо переміщених осіб за місцем тимчасового проживання;
- створити у закладі безпечні умови для всіх учасників освітнього процесу;
- створити умови для підвищення фахового рівня педагогічних працівників щодо організації освітнього процесу за дистанційною та змішаною формами;
- надавати психолого-педагогічну підтримку дітям з особливими освітніми потребами;
- здійснювати інформаційну підтримку та психологічний супровід учасників освітнього процесу;
- співпрацювати з ІРЦ;
- застосовувати інструменти управлінської діяльності, щоб розв'язувати надзвичайні ситуації.

Законами України «Про освіту», «Про дошкільну освіту» визначено, що діяльність закладів освіти провадиться на принципах автономії та самоврядування, вони самостійно визначають форми здобуття освіти та організації освітнього процесу.

Програма розроблена відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про забезпечення функціонування української мови як державної», Базового компонента дошкільної освіти (нова редакція) та Концепції Нової української школи та інших нормативно-правових документів.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навантаження та очікувані результати навчання (набуті компетентності);
- перелік, зміст, тривалість і взаємозв'язок освітніх ліній, логічну послідовність їх реалізації;
- форми організації освітнього процесу;
- систему внутрішнього забезпечення якості освіти.

Мета освітньої програми: окреслити підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Завдання освітньої програми:

- підготовка до забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу в ЗДО в умовах воєнного стану;
- створення системи управління якістю освіти дошкільників шляхом введення: нових умов і форм організації освітнього процесу; нових освітніх технологій; оновлення методичного і дидактичного забезпечення, впровадження інформаційних технологій в освітній процес; зміцнення матеріально-технічної бази закладу;
- гарантування безпечних умов та праці для усіх учасників освітнього процесу;
- удосконалення побудови розвивального середовища, що враховує принцип динамічності, вікові психологічні і фізичні особливості вихованців та сприяє самореалізації дитини в різних видах діяльності;
- корекційно-розвиткова робота, що забезпечує своєчасну спеціалізовану допомогу та освоєнні змісту освіти в умовах закладу дошкільної освіти;
- максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;
- створення системи консультування і супроводу батьківської громадянськості у питаннях: освіти і розвитку дітей дошкільного віку; підготовки дітей до шкільного навчання дітей; психолого-педагогічної компетентності по вихованню і розвитку дітей з особливими освітніми потребами в тому числі з інвалідністю;
- забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та початковою школою, що виключає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;
- підвищення професійної майстерності педагогів дошкільної освіти.

Очікувані результати:

Для вихованців і батьків:

- створені умови для повноцінного особистісного росту дошкільників шляхом введення нових умов і форм організації освітнього процесу, нових освітніх технологій, зміцнення матеріально-технічної бази закладу;
- підвищено якість освіти шляхом забезпечення індивідуального психолого-педагогічного супроводу кожної дитини;
- кожна сім'я отримує консультативну допомогу у вихованні і розвитку дітей, право участі і контролю в освітній програмі ДНЗ, можливість вибору додаткових програм розвитку;
- якість сформованості ключових компетенцій буде сприяти успішному навчанню дитини в школі;
- система додаткової освіти доступна і якісна.

Для педагогів:

- кожному педагогу буде надана можливість для підвищення професійної майстерності;
- кваліфікація педагогів дозволить забезпечити сформованість ключових компетенцій дошкільника;
- подальший розвиток умов для успішного освоєння педагогічних технологій;
- підтримка інноваційної діяльності.

РОЗДІЛ 2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

Освітня діяльність в дошкільному навчальному закладі у 2022-2023 навчальному році здійснюється відповідно до законодавчих документів

Закони України: «Про освіту» (стаття 33, стаття 54 п.1); «Про дошкільну освіту» (стаття 23. «Управління та громадське самоврядування закладу дошкільної освіти», стаття 23. «Освітня програма», стаття 24. «Планування роботи закладу дошкільної освіти»); Базового компоненту дошкільної освіти (оновлена редакція); Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності; Конвенція про права дитини; Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (затверджено наказом МОН України від 16.06.2015 №641); Положення про дошкільний навчальний заклад (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2003 №305).

Накази Міністерства: наказ МОН України від 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності» зареєстрований в Міністерстві юстиції України 13 травня 2015 року за № 520/26965; наказ МОН України від 06.02.2015 № 104/52 «Про затвердження Порядку комплектування інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах» зареєстровано в Міністерстві юстиції України 26 лютого 2015 року за № 224/26669; наказ Міністерства № 67 від 30.01.2015 «Про затвердження Порядку державної атестації дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів» зареєстрований в Міністерстві юстиції України 14 лютого 2015 року за № 173/26618 «Про затвердження Змін до Інструкції з організації харчування дітей у дошкільних навчальних закладах» від 26.02.2013 № 202/165 Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20.03.13 № 440/22972 МОНмолодьспорту від 25.11.2011 № 1368 «Про затвердження Положення про дошкільний навчальний заклад сімейного типу», зареєстровано в Міністерстві юстиції України 15 грудня 2011 року за № 1447/20185, «Про затвердження Інструкції про ділову документацію в дошкільних закладах» від 01.10.2012 № 1059»; «Про затвердження Інструкції з організації харчування дітей у дошкільних навчальних закладах» від 17.04.2006 № 298/227»; «Про затвердження Примірного положення про порядок звітування керівників дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладів передпедагогічним колективом та громадськістю» від 23 березня 2005р. № 178; «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та Порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» від 20.02.2002 N 128; «Про затвердження Примірного положення про консультативний центр для батьків або осіб, які їх замінюють і дітей, які виховуються в умовах сім'ї» від 30 червня 2011 року №714; «Про

затвердження Типового положення про навчання з питань охорони праці» від 17.02.1999 №27; «Про затвердження Примірного положення про батьківські комітети (раду) дошкільного навчального закладу» від 26 квітня 2011 року №398; «Про затвердження Інструкції про порядок ведення трудових книжок працівників» від 29.07.1993 р. №58; «Про затвердження Типового положення про атестацію педагогічних працівників» від 06.10.2010 №930; «Про затвердження Типових штатних нормативів дошкільних навчальних закладів» від 04.11.10. №1055; «Про посилення контролю щодо проходження обов'язкових медичних оглядів працівниками дошкільних навчальних закладів» від 25.11. 2011 р. №1365; наказ Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України від 06.02.2015 №104/52; «Про затвердження Порядку комплектування інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах» зареєстрований в Міністерстві юстиції України 26 лютого 2015 року за № 224/26669.

Листи Міністерства: лист МОН України від 02.09.2016 № 1/9-456 «Щодо організації фізкультурно-оздоровчої роботи у дошкільних навчальних закладах»; лист МОН України від 02.09.2016 № 1/9-454 «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах»; лист МОН України від 25.05.2016 № 2/4-14-926-16 «Щодо Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів»; лист МОН України від 06.11.2015 № 1/9-535 «Щодо визначення рівня розвитку дитини старшого дошкільного віку за допомогою кваліметричної моделі»; лист МОН України від 12.10.2015 № 1/9-487 «Щодо організації діяльності інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах»; лист Міністерства №1/9-500 від 29.09.2014 р. «Щодо вирішення окремих питань про зарахування до дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів дітей, у яких відсутні обов'язкові профілактичні щеплення»; лист Міністерства № 1/9-482 від 23.09.2014 «Щодо організації роботи з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у дошкільних навчальних закладах»; лист Міністерства № 1/9-473 від 18.09.2014 «Щодо вирішення окремих питань діяльності керівників гуртків дошкільних навчальних закладів»; лист МОН України від 12.06.2014 № 1/9-310 «Щодо прийому до дошкільних навчальних закладів дітей, які прибули з Донецької та Луганської областей на постійне або тимчасове проживання до інших населених пунктів України»; лист МОН України від 02.04.2014 № 1/9-187 «Щодо переліку документів, необхідних для зарахування дитини до дошкільного навчального закладу та електронної реєстрації»; лист Міністерства № 1/9-78 від 28.01.2014 «Щодо процедури ліцензування фізичних осіб – підприємців у сфері дошкільної освіти»; лист Міністерства № 1/9-635 від 19.08.11 «Інструктивно-методичні матеріали щодо організації та проведення «Тижня безпеки дитини» в дошкільних навчальних закладах»; лист Міністерства № 1/9-101 від 26.02.08 «Щодо проведення інструктажів з питань безпеки життєдіяльності з дітьми у дошкільних навчальних закладах (вступних, первинних, позапланових тощо)»; лист Міністерства № 1/9-804 від 15.12.08 «Про функціонування дошкільних навчальних закладів (груп) компенсуючого типу»; «Методичні

рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладах дошкільної освіти» (наказ МОН від 30.11.2020 301-11/71; «Рекомендації щодо створення плану роботи ЗДО» (від 07.07.2021 №1/9-344; «Щодо сприяння розвитку мережі закладів дошкільної освіти (відділень, груп) з різних типів власності та належного фінансування галузі дошкільної освіти» (лист МОН від 29.06.2021 №1/9-337; «Інструктивно-методичні рекомендації щодо порядку підготовки закладу освіти до нового навчального року та опалювального сезону з питань цивільного захисту, охорони праці та безпеки життєдіяльності» (лист МОН від 29.07.2020 №1/9-406); «Щодо дотримання норм харчування в закладі освіти» (від 22.06.2021 №26-04/18273/2-21.Зміни постанові КМУ від 24.03.2021; «Типові штатні нормативи, затверджені наказом МОН від 04.11.2010 №1055; Підвищення кваліфікації здійснюється відповідно до постанови КМ України від 21.08.2019 №800; розпорядження КМ України від 14.04.2021 №366 «Про створення інклюзивно освітнього середовища»; постанова КМ України від 21.07.2021 №765 «Про внесення змін до деяких постанов КМ України щодо організації дітей з особливими освітніми потребами»; постанова КМ України від 28.08.2021 №769 внесено зміни до Порядку організації інклюзивних груп; наказ МОН України від 28.12.2019 №1646 «Порядок реагування на випадки боулінгу»; «Про розроблення програм для дошкільної освіти» (від 28.02.2013 №1/9-152); «Про організацію національно-патріотичного виховання у дошкільних навчальних закладах» (від 25.07.2016 №1/9-396); «Щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців» (від 11.10.2017 №1/9-546); «Щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти» (від 19.04.2018 №1/9-249); «Щодо окремих питань діяльності закладів дошкільної освіти у 2021-2022 н.р.» (від 10.08.2021 №1/9-406); власного Статуту та інших нормативно-правових документів в сфері освіти; інформацією розміщеною на сайтах.

РОЗДІЛ 3. ІНФОРМАЦІЙНІ ВІДОМОСТІ

Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) комбінованого типу №2 Вараської міської ради Рівненської області

Юридична адреса:

34400, Україна, Рівненська область, м. Вараш, мікрорайон Будівельників, 42
тел. (03636) 2-47-15, e-mail : dnz2dilovod@ukr.net

Режим роботи закладу – 5-ти денний, з 12-годинним перебуванням дітей.

Проектна потужність дошкільного навчального закладу

Дошкільний навчальний заклад заснований 5 травня 1978 року.

Нормативна наповнюваність – 120 дітей.

Заклад має 8 вікових груп, загальна площа яких становить 650м².

Комплектація та наповнюваність груп в ЗДО №2 на 2022-2023 н.р.

- група №1 (ранній вік, 2-3 роки) – 15 дітей;
- група №2 (середній д/в спеціальна, 4-5 років) – 10 дітей;
- група №3 (молодший д/в спеціальна, 3-4 років) – 9 дітей;
- група №4 (старший д/в інклюзивна, 5-6 років) - 25 дітей;
- група №5 (старший д/в спеціальна, 5-6 років) – 10 дітей;
- група №6 (середній д/в інклюзивна, 4-5 років) – 21 дитина;
- група №7 (ранній вік, 2-3 роки) – 15 дітей;
- група №8 (молодший д/в інклюзивна, 3-4 роки) – 19 дітей.

Всього: 124 дитини

На даний час наповнюваність груп дітьми становить:

- в групах раннього віку – 30 дітей;
- в групах молодшого дошкільного віку – 28 дітей;
- в групах середнього дошкільного віку - 31 дитина;
- в групах старшого дошкільного віку - 35 дітей.

З них:

- в спеціальних групах компенсуючого типу – 29 дітей;
- в інклюзивних групах дітей з особливими освітніми потребами – 4.

Кадрове забезпечення дошкільного навчального закладу

Згідно штатного розпису ДНЗ працює 61 працівник, з них:

- директор – КИЛЮШИК Валентина Андріївна (2-47-15);
- вихователь-методист – ТОКАРСЬКА Валентина Іларіонівна;
- завідувач господарства – ГРЕСЬКО Валентина Анатоліївна (3-16-37);
- вихователів – 17;
- вчителів-дефектологів - 3;
- асистентів вихователів – 2;
- керівників музичних – 2;
- інструкторів з фізкультури – 1;
- практичних психологів – 1;
- сестер медичних – 2;
- та інший обслуговуючий персонал.

До послуг дітей в дошкільному навчальному закладі:

- музична зала –110м²;
- спортивна зала - 70м²;
- кабінет практичного психолога -38м²;
- медичний кабінет - 70 м²;
- офтальмологічний кабінет -70м².

Загальні відомості про освітній рівень педагогічних працівників ДНЗ №2

Категорія	Стаж роботи												Категорії					
	Всього педагогів	Вища педосвіта	Вища дошкільна освіта	Середня дошкільна освіта	Вища не педагогічна	Середня педагогічна освіта	Середня загальна	Середня спеціальна	Працюючихпенсіонерів	До 5-ти років	5–10 років	10–15 років	Більше 15 років	Вища	I категорія	II категорія	Спеціаліст	Вихов.-методист
Директор ДНЗ	1		1					1				1						
Вих.методист	1		1									1	1					
Вихователі	17	2	7	6	1	1		2	2	3	2	10	5	1	4	3	4	
Музкерівники	2						2	2				2				2		
Фізінструктори	1	1									1				1			

Пр.психолог	1	1											1	1				
Вч.дефектол.	3	1	1										2		2		1	
Ас.вихователя	3	1											1				2	
Всього	28	6	10	6	1	1		2	5	2	3	3	18	7	3	5	6	4
Ст. медсестри	2							2	1		1		1	1			1	
Всього працівників	61																	

РОЗДІЛ 4. ПРІОРИТЕТНІ ЗАВДАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕКТИВУ

Пріоритетний напрямок розвитку дошкільного навчального закладу №2: художньо-естетичний

Принципи організації роботи з дітьми:

- єдність освітнього процесу і оздоровлення дітей;
- особистісно-орієнтований підхід до розвитку особистості дитини;
- єдність дошкільного закладу та сім'ї в вихованні дітей;
- наступність і перспективність між дошкільною і початковою освітою;
- відповідність змісту, рівня й обсягу дошкільної освіти особливостям розвитку та стану здоров'я кожного вихованця закладу.

ПРІОРИТЕТНІ ЗАВДАННЯ НА 2022-2023 н.р.

- *Формувати у дошкільників позитивне ставлення до трудової діяльності, як запоруку у дітей ранньої соціалізації та основи для розвитку економічно компетентної особистості.*
- *Модернізація підходу в роботі з родинами та розвитку партнерських стосунків, забезпечуючи прозорість і відкритість співпраці через інтернет-ресурси.*
- *Сучасні підходи до створення комфортного, безпечного, доступного освітнього середовища в закладі дошкільної освіти*

НАУКОВО-МЕТОДИЧНА ПРОБЛЕМА

«Корекційно-відновлюючий напрям у системі педагогічної допомоги дітям з особливими освітніми потребами в умовах ДНЗ»

Завдання:

- підвищення пізнавальної активності дітей шляхом залучення до пізнання різних аналізаторів;
- ефективне відновлення зорових функцій, загального здоров'я і фізичного розвитку;
 - інтеграція в соціумі;
 - розвиток творчих здібностей у дітей;
 - сприяння формуванню гармонійної особистості;
- формування якомога повних уявлень про навколишній світ.

РОЗДІЛ 5. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Організація комунікації

В умовах війни педагогічні працівники мають бути готовими та спроможними повноцінно надавати освітні, інформаційні, консультативні послуги сім'ям, які виховують дітей раннього та дошкільного віку. Для цього слід віддавати перевагу системам комунікації з дітьми, їхніми батьками, педагогами, що дають змогу встановити швидкий обмін інформацією, мобільність зворотного зв'язку.

Під час організації комунікації учасників освітнього процесу працівники ЗДО мають:

- сприяти організації комунікації дітей та їхніх батьків з іншими членами громади;
- створювати безпечний соціально-освітній простір;
- адаптувати освітній процес в умовах війни з урахуванням ситуації, що склалася;
- добирати форми та методи взаємодії між учасниками освітнього процесу відповідно до конкретної ситуації кожного;
- володіти інформацією щодо ресурсного забезпечення освітнього процесу в умовах дистанційної роботи;
- володіти навичками організації та проведення онлайн-заходів.

Навчальний рік у закладі починається 1 вересня і закінчується 31 травня наступного року.

Літній оздоровчий період – з 1 червня по 31 серпня.

В дошкільному навчальному закладі методична робота з кадрами спланована по трьох напрямках: підвищення педагогічної майстерності, удосконалення професійної творчості, самоосвіта.

Використані колективні та індивідуальні форми організації методичної роботи з педагогічними кадрами. Освітня та методична робота підпорядкована виконанню Плану роботи дошкільного закладу на 2022-2023 н.р.

Атестація педагогічних працівників проводиться відповідно до ст.54 Закону України «Про освіту» р.6.ст.30 Закону України «Про дошкільну освіту» та Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого в Міністерстві освіти і науки України від 06.10.2010 №930, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 14.12.2010 року №1255-18550, згідно перспективного плану на 5 років у зазначені терміни.

Освітній процес в ЗДО будується на відповідному програмно – методичному забезпеченні та представляє єдиний комплекс освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів навчання, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, освітніми програмами, рекомендованих Міністерством освіти і науки України.

Оскільки наш заклад – заклад комбінованого типу, тому програмно-методичний супровід змісту дошкільної освіти дітей з особливими освітніми потребами здійснюється за окремими програмами і методиками.

Планування роботи дошкільного навчального закладу здійснюється за принципами актуальності, науковості, перспективності, доцільності, системності, послідовності.

Система планування є блочно-тематичною, що дозволяє в повній мірі вирішувати всі поставлені завдання. Перспективний план освітнього процесу вихователі складають на рік. У ньому вказано тему, мету, матеріал, термін проведення занять з усіх розділів програми.

В групах дітей раннього віку планується ускладнення завдання на наступний тиждень. Календарно-тематичне планування педагогів закладу відповідає вимогам освітніх програм та Базового компонента дошкільної освіти.

Календарне планування складається на основі перспективного, планується за режимними моментами першої і другої половини дня; чітко передає зміст роботи впродовж дня.

Керівники музичні та інструктор з фізкультури ведуть перспективне та календарне планування. Складені перспективні плани свят та розваг на рік для всіх вікових груп.

Педагоги планують роботу на заняттях і в повсякденному житті, враховуючи вікові та індивідуальні властивості дошкільнят.

5.1. ПЕРЕЛІК, ЗМІСТ І ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ОСВІТНІХ НАПРЯМКІВ, ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ВИВЧЕННЯ

Зміст освітнього процесу в ЗДО у 2022–2023 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх напрямів Базового компонента дошкільної освіти.

БКДО представляє взаємозв'язок між цінностями дошкільної освіти, її напрямками та процесом формування досвіду дитини в різних видах діяльності. Це забезпечує освітній результат – компетентність дитини старшого дошкільного віку. Адже компетентність і є результатом освіти, і особистісним надбанням кожної дитини. Вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей дошкільнят визначено за такими освітніми напрямками:

- особистість дитини;
- дитина в сенсорно-пізнавальному просторі;
- дитина в природному довкіллі;
- гра дитини;
- дитина в соціумі;
- мовлення дитини;
- дитина у світі мистецтва.

Виконання вимог Стандарту забезпечується з урахуванням задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних психічних і фізичних можливостей у найбільш оптимальній для кожної дитини формі.

Освітній напрям «Особистість дитини. Спортивні ігри» (варіативний складник) передбачає формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності; виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоствавлення, самооцінка. Цей напрям реалізується з урахуванням вікових особливостей вихованців через окремі заняття: «Я у світі» (розділи «Валеологія», «ОБЖД»), «Фізкультура», «Сенд-плей» (ранній вік), гурткова робота.

Зміст освітнього напрямку «Дитина в соціумі. Соціально-фінансова грамотність» (варіативний складник) передбачає формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає умінь узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства. Цей напрям державного стандарту з урахуванням вікових особливостей вихованців реалізується через окремі заняття: «Я у світі» (розділи «Люди», «Сім'я», «Родина»), «Ознайомлення з довкіллям», «Довкілля».

Зміст освітнього напрямку «Дитина у природному довкіллі» містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля. Природнича освіченість передбачає наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на стан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримання правил природокористування. З урахуванням вікових особливостей вихованців реалізується через окремі заняття: «Ознайомлення з природою», «Довкілля».

Освітній напрям «Дитина у світі мистецтва. Хореографія» (варіативний складник) передбачає формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва,

розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання. Цей напрям роботи з урахуванням вікових особливостей вихованців реалізується через окремі заняття: «Малювання», «Ліплення», «Аплікація», «Я у світі» (розділ «Народознавство»), «Музика», «Художня праця», «Господарчо-побутова праця», гурткова робота.

Освітній напрям «Гра дитини» передбачає розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень. Реалізується через окремі заняття: «Художньо-театралізована діяльність», «Сюжетно-рольова гра», «Конструювання».

Освітній напрям «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» передбачає сформованість доступних для дитини дошкільного віку уявлень, еталонів, що відображають ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях. Освітній напрям «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» з урахуванням вікових особливостей вихованців реалізується через окремі заняття: «Сенсорика» (ранній вік), «Логіко-математичний розвиток» та інших інтегрованих занять.

Освітній напрям «Мовлення дитини. Основи грамоти» (варіативний складник) передбачає засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомішим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний

розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. З урахуванням вікових особливостей вихованців реалізується через окремі заняття: «Художньо-мовленнєва діяльність» (ранній вік), «Розвиток мови», «Художня література», «Грамота/підготовка руки дитини до письма» (старший дошкільний вік).

В закладі створено розвивальне середовище, яке має естетичний вигляд, забезпечує комфортні умови дітям і спрямоване на те, щоб життя дітей у дошкільному закладі було насичене позитивними емоціями і гармонійно поєднувались фізичні та психічні навантаження з відпочинком.

У кожній групі вихователями обладнано ігровий осередок, який забезпечений атрибутами для розгортання сюжетно-рольових ігор, столиками та полицками з настільно-друкованими іграми, куточками ряження та для театралізованої діяльності, будівельно-конструктивних ігор, шафами з сенсорними, музичними та дидактичними іграми. В природознавчому осередку діти доглядають, спостерігають, досліджують і експериментують з рослинами.

Також обладнані: художній, етнографічний, музичний, спортивний, бібліотечний, економічний осередки. Вони наповнюються згідно Типового переліку обов'язкового обладнання, навчально-наочних посібників та іграшок дошкільного навчального закладу. За спонсорської допомоги придбані ігрові дитячі меблі. Педагоги придбали та виготовили необхідний роздатковий матеріал для організації індивідуальної та групової роботи.

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, педагогічні працівники закладу забезпечують досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у освітніх програмах.

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти у ЗДО визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою. Інваріантна складова змісту дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за вище названими освітніми напрямками. У закладі дошкільної освіти забезпечується неперервність змісту освітніх напрямів, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якої з освітніх напрямів порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх напрямів, що включені до інваріантної складової, дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей раннього та дошкільного віку в структурі неперервної освіти. Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх ліній Базового компоненту забезпечується та відображається у блочно-тематичному плануванні освітнього процесу.

5.2. ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК СТАНДАРТУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Програми комплексні

<i>Програми</i>	<i>Автор</i>	<i>Ким, коли затверджені</i>	<i>Вікова група</i>
Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля»	Білан О.І Возна Л.М. Максименко О.Л.	Міністерством освіти і науки України, листом від 23.05.2017 року №1/11-4988	Групи молодшого, середнього, старшого дошкільного віку.
Програма розвитку дитини від народження до шести років «Я у світі»	Кононко Л.О.	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України, лист МОН України від 12.07.2019 31/11-6326	Групи дітей раннього дошкільного віку №1,7.
Програми для дошкільних навчальних закладів (груп) компенсуючого типу для дітей з вадами зору	За ред. Ремажевської Л.О.	Рекомендовано МОН України, лист МОН України №1/11-9253	Групи №2,3,5 (спеціальні групи)
Програма розвитку дітей з важкими порушеннями зору від 3 до 6 років	Вавіна Л.С.	гриф Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 05.12.2012 №1/11-18797	Групи №2,3,5 (спеціальні групи)
Комплексна програма розвитку дітей дошкільного віку з аутизмом «Розквіт»	Скрипник Т.В.	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (гриф Міністерства освіти і науки України від 04.04.2013 № 1/11-6544) За загальною редакцією Т. Скрипник	Група старшого дошкільного віку, інклюзивна №8
Корекційна робота з розвитку мовлення дітей п'ятого року життя із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення (програмно-методичний комплекс)	Рібцун Ю.В.	Затверджено МОН України (наказ МОН України від 05.12.2012 №1/11-18798)	Група старшого дошкільного віку, інклюзивна №8
Програма розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку «Віконечко»	Сак Т.В	Затверджено МОН України (наказ МОН України від 12.04.2013 №1/11-6943)	Група старшого дошкільного віку, інклюзивна №8
Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей	Трофименко Л.І	Затверджено МОН України (наказ МОН	Група старшого дошкільного

старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення (програмно-методичний комплекс) Для дітей 5-6 років		України від 05.12.2012 №1/11-18794)	віку, інклюзивна №8
Програма розвитку дітей дошкільного віку з розумовою відсталістю	Дуброва І.М.	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (Гриф Міністерства освіти і науки України від 12.04.2013 № 1/11-6940)	Група молодшого дошкільного віку, інклюзивна №6

Парціальні освітні програми

<i>Програми</i>	<i>Автор</i>	<i>Ким, коли затверджені</i>	<i>Вікова група</i>
Програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку «Казкова фізкультура»	Єфименко М.М.	Комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист від 11.06.2014 року №14.1/12-Г-869	Групи старшого дошкільного віку
Програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку «Україна – моя Батьківщина»	Каплуновська О.М.	Комісією з дошкільної педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист від 25.03.2016 року №2.1/12-85	Всі групи
Про себе треба знати, про себе треба дбати. Парціальна програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку	Лохвицька Л.В.	Лист ПТЗО від 04.12.2018р. № 22.1/12-Г-1049	Всі групи
Дитина в світі дорожнього руху. Програма з формування основ безпечної поведінки дітей дошкільного віку під час дорожнього руху.	Тимовський О.А. Репік І.А.	Лист ПТЗО від 25.12.2016р. № 14.1/12-Г-1856	Всі групи

ВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК СТАНДАРТУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ (для гуртків)

<i>Програми</i>	<i>Автор</i>	<i>Ким, коли затверджені</i>	<i>Вікова група</i>
Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкільля»	Білан О.І. Возна Л.М. Максименко О.Л. та ін.	Міністерством освіти і науки України, листом від 23.05.2017 року №1/11-4988	Група №2,3,5,6,4
«Дитяча хореографія» (навчально-методичний посібник)	Шевчук А.С.	Комісією з дошкільньої педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист П ТЗО від 05.05.2015 №14.1/12-Г-255	Група №4,5
Програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільного віку «Казкова фізкультура»	Єфіменко М.С.	Комісією з дошкільньої педагогіки та психології Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України (лист від 11.06.2014 року №14.1/12-Г-869	Групи №2,6

5.3. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Відповідно до Закону України «Про дошкільну освіту» освітня програма ЗДО визначає мету, завдання освітнього процесу на навчальний рік, а також форми його організації.

Термін навчання під час воєнного стану може змінюватися. Зазвичай, навчальний рік в ДНЗ починається 1 вересня 2022 року і закінчується 31 травня 2023 року, літній період – з 1 червня 2023 року по 31 серпня 2023 року.

Упродовж навчального року для дошкільників будуть проводитись канікули, під час яких заняття з вихованцями не проводяться, крім фізкультурно-оздоровчої та художньо-продуктивної діяльності.

Орієнтовні терміни проведення канікул: літні – з 1 червня до 30 серпня 2023 року (92 календарних днів), осінні – з 24 жовтня до 28 жовтня 2022 року (5 календарних днів), зимові – з 26 грудня 2022 року до 10 січня 2023 року (14 календарних днів), весняні – з 28 березня до 10 квітня 2023 (14 календарних днів).

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій - провідній для дітей дошкільного віку; руховій; природничій; предметній; образотворчій, музичній, театральній, літературній; сенсорно-пізнавальній і математичній; мовленнєвій; соціокультурній та інших) і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних (доступних) знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію.

Організоване навчання проводиться у формі занять, починаючи з 2-го року життя. Протягом дня рівномірно розподіляються всі види активності за основними освітніми лініями залежно від бажань та інтересу дітей.

Ініціатива вихователя у виборі форм організації освітнього процесу не обмежується. Від педагогів вимагається вміння розподілити у часі діяльність малюків різних вікових груп, забезпечити особистісно-орієнтований, диференційований, індивідуальний, діяльнісний, інтегрований, ігровий та інші сучасні підходи до організації дитячої життєдіяльності у дошкільному навчальному закладі.

Ефективність освітнього процесу значною мірою залежить від дотримання розпорядку дня, раціонального поєднання і чергування в ньому різноманітних форм роботи з дітьми, доцільної організації рухового, санітарно-гігієнічного режимів та інших чинників.

Форми організації освітнього процесу:

- колективна, індивідуально-групова, індивідуальна, гурткова.

Типи занять:

- інтегровані, фронтальні (вся група), групові (до 15 дітей), індивідуально-групові (до 8 дітей), індивідуальні (1-4 дитини);
- розподіл фронтальних, індивідуально-групових занять на тиждень проводився згідно обсягу навантаження на одну дитину.

Тривалість одного заняття:

- ранній дошкільний вік - до 10 хвилин;
- молодший дошкільний вік - не більше 15 хвилин;
- середній дошкільний вік - 20 хвилин;
- старший дошкільний вік - 25 хвилин.

Тривалість перерв між заняттями становить не менше 10 хвилин. Тривалість проведення гурткової роботи – 15-25 хвилин залежно від віку дітей.

Інтеграція сприяє значному скороченню організованих форм освітньої діяльності (занять) та істотно знижує навчальне навантаження на дітей.

Освітня діяльність у групах планується як у I-й, так і у II-й половині дня відповідно до розкладу занять на тиждень. У другій половині дня можуть плануватися заняття з художньо-продуктивної та діяльності та фізичного розвитку. Весь освітній процес організовується диференційовано з урахуванням віку і індивідуальних особливостей дітей.

Як було зазначено раніше в розділі 5 в дошкільному закладі планування освітнього процесу здійснюється за режимними процесами та блочно-тематичним принципом, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

Блочно-тематичне планування освітнього процесу є одним із ефективних інструментів реалізації принципу інтеграції й сприяє кращому засвоєнню знань, умінь і практичних навичок дошкільників з відповідної теми, яка пропонується для вивчення і закріплення протягом одного-двох

тижнів. Інтеграція – це шлях і спосіб формування у дітей цілісної картини світу.

Тип заняття обирає та уточнює педагог (вихователь, музичний керівник, інструктор з фізкультури) самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх програмах.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Окрім занять, проводяться інші форми спеціально організованої освітньої діяльності:

- ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, настільно – друковані, ігри з піском та водою та ін.);
- спостереження;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- екскурсії;
- театралізована діяльність;
- трудова діяльність; тощо.

Крім спеціально організованої освітньої діяльності, передбачається самостійна діяльність дітей: ігрова, художня, фізична. За окремим планом педагоги здійснюють індивідуальну роботу з дітьми. Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;
- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (пішохідний перехід);
- оздоровчих заходів.

З метою реалізації варіативної складової Базового компонента дошкільної освіти у ЗДО проводиться гурткова робота за інтересами дітей. Її мета: задовольняти потреби й зацікавленості дитини до певного виду діяльності, розвивати її природні, загальні та спеціальні здібності; активізувати дитячу творчість, своєчасно виявляти обдарованість.

Вищезазначені форми організації освітнього процесу ЗДО реалізуються в рамках:

- Плану роботи дошкільного на 2022–2023 н.р.;
- розподілу часу на процеси життєдіяльності дітей груп та ЗДО.

5.4. НАВЧАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ

Розподіл занять на тиждень в організованих видах діяльності укладається за змістовними освітніми лініями відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України 20.04.2015 №446 «Про затвердження гранично допустимого навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності».

Заняття	Кількість занять на тиждень за віковими групами				
	Ранній вік (1-2 роки)	Ранній вік (2-3 роки)	Молодший дошкільний вік (3-4 роки)	Середній дошкільний вік (4-5 років)	Старший дошкільний вік (5-6 років)
Я у Світі («Ознайомлення з довкіллям» - ранній вік)	1	1	1	1	2
Довкілля (ознайомлення з довкіллям / ознайомлення з природою)	1	1	1	1	2
Художня література	-	-	1	1	1
Розвиток мови	-	-	1	1	1
Художньо-мовленнєва діяльність	1	1	-	-	-
Логіко-математичний розвиток	-	-	1	1	1
Конструювання	-	1	-	-	-
Малювання	0,5	1	1	1	1
Ліплення	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Аплікація	-	0,5	0,5	0,5	0,5
Музика	2	2	2	2	2
Сендплей (вода, пісок)	0,5	1	1	1	1
Сенсорика	0,5	1	-	-	-
Грамота/письмо	-	-	-	-	1
Читайлик/гурток	-	-	1	1	1
Художньо-театралізована діяльність	-	-	-	0,5	0,5
Сюжетно-рольова гра	-	-	1	1	1
Господарчо-побутова праця	-	-	1	1	1
Художня праця	-	-	-	0,5	0,5
Фізкультура	2	2	2/2	2/2	2/2
Всього	9	10	13	14	17

- Години, передбачені для фізкультурних занять, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дітей.

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ на 2022– 2023 навчальний рік

	Гр.№1 (ранній вік 2-3 роки)	Гр.№7 (ранній вік 2-3 роки)	Гр.№2 (середній д/в спеціальна)	Гр.№6 (середній д/в інклюзивна)	Гр.№5 (старший д/в спеціальна)	Гр.№4 (старший д/в, інклюзивна)	Гр.№3 (молодший д/в спеціальна)	Гр.№8 (молодший д/в інклюзивна)
Понеділок	Музика- 8.50 Год.психол.- 8.00 Довкілля – 15.40	Фізкультура- 8.50 Довкілля – 9.10 Ігри з піском- 15.40	Музика- 9.05 Лог.-мат.розв.- 9.30 С/Р Г-15.40	Фізкультура-9.05 Довкілля-9.30 Худ.літ.-9.55 С/Р Г-15.40	Лог.- мат.розв.- 9.00 Музика- 9.30 С/Р Г-15.40	Я у світі -9.00 Худ.літ.-9.30 Музика- 10.00 С/Р Г-15.40	Лог.-мат.розв.- 9.00 Довкілля-9.35 Фізкультура- 10.10 С/Р Г-15.40	Грамота.-9.00 Фізкультура- 9.35 Довкілля-10.10 С/Р Г-15.40
Вівторок	Фізкультура- 8.50 Я у світі – 15.40	Музика- 8.50 Я у світі – 9.10 Розвага (I-III)/ ХТД – 15.40	Фізкультура- 9.05 Розвиток мови- 9.30 СХД /Гурток- 15.40 Фіз. розвага –15.55 (I-III)	Музика- 9.05 Я у світі-9.30 Малюван. – 9.55 СХД-15.40 Фіз. розвага – 15.55 (I-III)	Розвиток мови-9.00 Фізкультура – 9.30 Год.психол.- 10.10 Худ. праця/ Гурток-15.40	Розвиток мови- 9.00 Фізкультура- 10.00 Год.психол.-9.00 Худ.праця-15.40	Грамота -9.00 Музика- 9.35 Худ.літ.-10.10 Худ. праця/ Гурток-15.40	Лог.мат.розв. 9.00 Я у світі.-9.35 Музика- 10.10 Худ.праця- 15.40
Середа	Худ.-мовл.д- ть-9.00 Малов./Ліпл. -15.40	Худ.-мовл.д- ть-9.00 Сенсорика- 15.40	Малювання - 9.00 Я у світі– 9.30 Год.психол.- 9.50 Пішох. Перехід Муз. розвага- 15.35 (I-III)	Розвиток мови -9.00 Чит за мет. Шелест.-9.55 Год.психол.- 9.00 Пішох. перехід Муз. розвага – 15.35 (II-IV)	Я у світі - 9.00 Малювання - 9.30 Пішох. Перехід Фіз. розвага –15.40 (II-IV) Муз. розвага –15.55 (I-III)	Довкілля-9.00 Малювання-9.30 Пішох. перехід Фіз. розвага – 15.40 (II-IV) Муз. розвага – 15.55 (I-III)	Малювання - 9.00 Я у світі-9.35 Чит за мет. Зайцева.-10.10 Пішох.перехід Фіз. розвага – 15.40 (I-III) Муз.розвага – 16.00 (II- IV)	Малювання- 9.00 Довкілля -9.35 Худ.літ.- 10.10 Пішох. перехід Фіз. розвага – 15.40 (I-III) Муз.розвага – 16.00 (II- IV) Чит за мет. Зайцев
Четвер	Музика – 8.50 Сенсорика/ Сендплей – 15.40	Фізкультура – 8.50 Конструюванн я – 9.10 Малювання - 15.40	Музика- 9.05 Довкілля - 9.30 Аплік./Ліпл.- 9.55 ХТД-15.40	Фізкультура-9.05 Лог.-мат.розв.- 9.30 ХТД-15.40	Довкілля- 9.00 Аплік./Ліпл.- 9.30 Музика- 10.00 ХТД-15.40	Лог.-мат.розв.-9.00 Музика- 9.30 Чит за мет. Шелест.-10.00 ХТД-15.40	Розвиток мови- 9.00 Фізкульт.-9.35 Довкілля-10.10 Год.психол.- 10.35 ХТД-15.40	Розвиток мови- 9.00 Фізкультура- 10.10 Год.психол.- 9.00 ХТД-15.40

П'ятниця	Фізкультура-8.50	Музика- 8.50	Фізкультура-9.05	Музика- 9.05	Худ.літ.-9.00	Аплік./Ліпл.-9.00	Аплік./Ліпл.-9.00	Аплік./Ліпл.-9.00
	Розвага/ ХТД – 15.40	Год.психол.-8.00 Аплік./Ліпл.-15.40	Худ.літ-9.30 Чит за мет. Шелест.-9.55 ГПП-15.40	Аплік./Ліпл.-9.30 ГПП-15.40	Чит за мет.Шелест.-9.30 Фізкультура-10.00 ГПП-15.40	Фізкультура – 9.30 ГПП-15.40	Я у світі-9.35 Музика- 10.10 ГПП-15.40	Музика- 9.35 Я у світі-10.10 ГПП-15.40

5.5.ГУРТКОВА РОБОТА

<i>Напрямок роботи</i>	фізкультурно-оздоровчий	художньо-естетичний	художньо-естетичний	художньо-естетичний
<i>Керівник</i>	Клець Г.В.	Никончук Т.В	Жук В.І.	Пампушик Н.Г.
<i>Форма організації</i>	Завняття, розваги, свята	Завняття, вистави	Завняття, розваги, свята	Завняття, розваги, свята
<i>Програма, за якою працює гурток</i>	Програма з фізичного виховання дітей раннього та дошкільн. віку «Казкова фізкультура» Єфименко М.С.	Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля»	«Дитяча хореографія» (навчально-методичний посібник)	Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля»
<i>Критерії відбору дітей</i>	За бажанням дітей та згодою батьків	За бажанням дітей та згодою батьків	За бажанням дітей та згодою батьків	За бажанням дітей та згодою батьків
<i>Кількість груп</i>	2	1	2	2
<i>Кількість занять на тиждень</i>	1	1	1	1
<i>Загальна кількість дітей</i>	9	10	11	12

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті дошкільної освіти, формуються очікувані результати навчання, які має реалізувати педагог у рамках кожного освітнього напрямку.

5.6.ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ

«Навчання читання дітей за методикою Л. Шелестової».	Групи № 2,3,4,6,7,8
«Навчання читання дітей за методикою М.Зайцева».	Група №5
«Використання прийомів ейдетики в роботі з розвитку інтелектуальних здібностей дошкільнят».	Група №8
«Застосування коректурних таблиць у роботі з дошкільниками».	Група №5
«Виховання гуманістично-спрямованої особистості дошкільника на засадах педагогічної спадщини В.Сухомлинського».	Група №1
«Теорія розвитку винахідницьких завдань» (Альтшулера).	Група №4
Використання технології фізичного виховання дітей М. Єфименка «Театр фізичного розвитку та оздоровлення дітей».	Всі групи
Використання в роботі наборів геометричних фігур «Блоків Дьєниша».	Група № 2,3,8
Використання в роботі «Паличок Х.Кьюізенера».	Група №5
Формування креативної особистості засобами музичного виховання Карла Орфа.	Група №2,4,5

РОЗДІЛ 6. КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВА РОБОТА З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

Сьогодні мало хто з нас не думає про те, яким буде завтра. Саме тому слід звернути увагу на сьогодні. То ж всупереч війні й невизначеності продовжуємо жити і працювати заради нашої спільної завтрашньої.

Важливим показником розвитку суспільства є гуманне, турботливе та милосердне ставлення до дітей з особливими освітніми потребами, які не мають змоги вести повноцінне життя.

Їхні проблеми завжди на першому місці, і держава намагається розв'язувати їх через адаптацію й інтеграцію таких дітей у суспільство. Згідно зі статистичними даними Міністерства освіти і науки України щороку зростає кількість дітей, які мають особливі освітні потреби та/або інвалідність. Нині в Україні дуже важливою є проблема навчання таких дітей. У зв'язку із цим розвивається інклюзивна освіта, яка передбачає, що діти з особливими освітніми потребами відвідують звичайний заклад дошкільної освіти, навчаються й виховуються разом зі своїми однолітками.

Поява ідеології інклюзивної освіти зумовлена потребою подальшого вдосконалення системи організації навчання дітей, причому всіх без винятку. Це вдосконалення полягає в подоланні штучних бар'єрів не лише у вигляді побудови пандусів, а й у створенні єдиного освітнього простору. Проблема надання якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами, інтеграції їх у суспільство є надзвичайно актуальною. Розумовий, емоційний, фізичний і соціальний розвиток дітей із психофізичними вадами залежить від позитивного ставлення до них, їх розуміння та прийняття педагогами, батьками, однолітками.

Нині ми часто вживаємо новий термін «інклюзивна освіта», що передбачає особистісно зорієнтовані підходи, методи навчання для кожної дитини з урахуванням її особливостей, здібностей, психофізіологічних порушень. Василь Олександрович Сухомлинський зазначав: «Знедолена природою дитина не повинна знати, що вона малоздібна, що у неї слабкий розум, слабкі сили. Виховання такої дитини повинно бути у сто разів ніжнішим, чуйнішим, дбайливішим».

Інклюзивна освіта — перший крок до визнання ціннісної значимості та поваги до особистості кожної дитини, прийняття її індивідуальності й неповторності, забезпечення її подальшого повноцінного та гідного життя в суспільстві. Сучасне громадянське суспільство неможливе без активного залучення всіх своїх членів у різні види діяльності, поваги прав і свобод кожної окремої людини, забезпечення необхідних гарантій безпеки, свободи та рівноправності. В основі інклюзивної освіти лежить право на освіту для всіх дітей, проголошене в кількох міжнародних документах.

6.1 ПЛАН КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

План корекційно-розвиткової роботи з дітьми з особливими освітніми потребами (інклюзивні групи №4,6,7 та спеціальні групи для дітей з порушенням зору) закладу дошкільної освіти №2 регламентують відповідні законодавчі та нормативно-правові акти, зокрема: Конституція України (ст. 53), закони України «Про освіту» (нова редакція), «Про дошкільну освіту» (зі змінами та доповненнями) та інші нормативно-правоові документи.

План складено відповідно до інструктивно-методичних рекомендацій МОН України «Щодо створення інклюзивного освітнього середовища від 14.04.2021 №366»; «Про внесення змін до деяких постанов «Щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами» від 21.07.2021 №765; «Щодо організації діяльності інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах» від 12.10.2015 № 1/9-487, «Щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти у 2021-2022 н.р.»; «Про затвердження Тимчасових рекомендацій щодо організації протиепідемічних заходів у закладах дошкільної освіти на період карантину у зв'язку з поширенням корона вірусної хвороби; «Щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти під час карантину» від 22.05.2020 №1/9-269; Посадової інструкції асистента вихователя; Положення про дошкільний навчальний заклад від 29.07.2015 № 530 (зі змінами); Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів від 24.03.2016 № 234; наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форм власності» від 20.04.2015 № 446; «Про перелік навчальної літератури, рекомендованої Міністерством освіти і науки України для використання в дошкільних навчальних закладах у 2021/2022 навчальному році»; оновленого Базового компоненту дошкільної освіти, який є Державним стандартом дошкільної освіти України, реалізується програмами та навчально-методичним забезпеченням, що затверджує Міністерство освіти і науки України (у ньому зведено норми та положення, що визначають державні вимоги до рівня освіченості, розвиненості та вихованості дитини 6 (7) років; сумарний кінцевий показник набутих дитиною компетенцій перед її вступом до школи. Розкрито також загальні положення, зміст і структуру, інваріантний та варіативний складники змісту освіти); програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля», програми розвитку дітей дошкільного віку із затримкою психічного розвитку від 3 до 7 років Т. В. Сак «Віконечко», комплексної програми розвитку дітей дошкільного віку з аутизмом Т. В. Скрипник «Розквіт»; «Програми для дошкільних навчальних закладів (груп) компенсуючого типу для дітей з вадами зору» за ред. Ремажевської Л.О., Рекомендовано МОН України, лист МОН України №1/11-9253; Програма розвитку дітей з важкими порушеннями, Вавіна Л.С. (спеціальні групи), (та іншими, зазначеними вище).

Особливості дошкільної освіти дітей з особливими освітніми

потребами зумовлені специфікою структури дефекту, яка характерна для зазначеної аномалії розвитку - зниження інтелекту, недостатність пізнавальних процесів, незрілість емоційно-вольової сфери. Важливо, що за умови раннього корекційно-розвиткового впливу можливе суттєве підвищення рівня інтелектуального розвитку, розвиток компенсаторних механізмів (з порушенням зору).

Метою спеціальної освіти й виховання дітей з особливими освітніми потребами є: корекційний розвиток пізнавальної, емоційно-вольової сфер, переваг особистості, що дало б можливість значній частині з них після виховання й навчання в закладі дошкільної освіти навчатися в звичайних умовах початкової загальноосвітньої школи, а іншим продовжити навчання в школі інтенсивної педагогічної корекції або в умовах інклюзивного чи інтегрованого класу загальноосвітньої школи та здобути належний рівень освіти.

Закладом дошкільної освіти №2 сплановано корекційно-розвиткову роботу інклюзивних та спеціальних груп для дітей з порушенням зору.

Основні завдання педагогічного колективу з дітьми з особливими освітніми потребами на 2022-2023 н.р.

- Забезпечити систематизацію змісту та засобів навчання, виховання й розвитку дітей дошкільного віку відповідно до вимог оновленого Базового компонента дошкільної освіти; чинних комплексних, парціальних, освітніх програм і програм для дітей, які мають особливі освітні потреби.
- Продовжувати створювати сприятливі умови для організації роботи з дітьми з особливими освітніми потребами через надання їм якісної корекційно-розвиткової допомоги.
- Удосконалювати роботу з мовленнєво-комунікативної компетентності дітей дошкільного віку.
- Виховувати художньо-естетичні засади дитячої особистості через відкриття їй світу музичного мистецтва, його творчого освоєння в повсякденні.
- Забезпечити наступність у роботі між дошкільною і початковою ланками освіти в умовах освітньої реформи «Нова українська школа».

Пріоритетні завдання вчителів-дефектологів, асистентів вихователя та вихователів на 2022-2023 навчальний рік

- Працювати з дітьми над адаптацією в соціальній, освітній і побутовій сферах життєдіяльності; формуванням і розвитком словника, зв'язного мовлення, моторних функцій, психічних процесів, елементарних математичних уявлень, сенсорних еталонів.
- Співпрацювати з фахівцями, які безпосередньо працюють із дитиною з особливими освітніми потребами та беруть участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами.

- Забезпечувати разом з іншими працівниками закладу освіти здорові та безпечні умови навчання, виховання та праці.
- Допомогати в організації освітнього процесу в інклюзивній групі.
- Спостерігати за дітьми з особливими освітніми потребами для вивчення їхніх індивідуальних особливостей, схильностей, інтересів і потреб.
- Створити єдиний корекційно-освітній простір як для дітей із порушеннями фізичного, інтелектуального розвитку, так і для звичайних.
- Надавати консультативну допомогу батькам і педагогам.
- Підвищувати власний професійний рівень, педагогічну майстерність.

ПЛАН КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВОЇ РОБОТИ

№ з/п	Зміст роботи	Термін проведення	Відповідальний
-------	--------------	-------------------	----------------

I. Організаційно-педагогічна робота

1	Обстежити дітей у групі: стан загальної та дрібної моторики, уміння й навички дітей, фонематичні процеси, словник, логічне мислення, зв'язне мовлення, рівень сформованості узагальненої функції мовлення, сформованість психічних процесів, часових і просторових орієнтирів.	Протягом року	Педагоги
2	Вивчити медичну документацію та висновки ІРЦ, діагнози лікарів-фахівців.	Вересень	Педагоги
3	Заповнити індивідуальні картки розвитку дітей.	Протягом року	Вчителі-дефектологи, асистенти вихователя
4	Скласти розклад занять.	Вересень, січень	В.ТОКАРСЬКА
5	Скласти індивідуальну програму розвитку дитини, плани корекційно-розвиткової роботи з дітьми.	Протягом року	Асистент вихователя
6	Заповнювати щоденник спостережень.	Протягом року	Асистенти вихователя
7	Забезпечити охоплення дітей і дітей-інвалідністю дошкільного віку різними формами роботи (навчання) відповідно до стану здоров'я, їхніх можливостей і здібностей.	Протягом року	Педагоги
8	Оформити документацію для направлення дітей в ІРЦ.	Квітень-травень	Асистенти вихователя, вчителі-дефектологи

II. Робота з медичними установами

1	Направляти дітей на консультативні обстеження до лікарів-фахівців: <ul style="list-style-type: none"> • під час надання корекційної 	За потреби	Педагоги
---	--	------------	----------

	допомоги; • під час повторного обстеження.		
--	---	--	--

III. Освітня робота

1	Систематично проводити індивідуальні та підгрупові заняття з огляду на план корекційно-розвиткової роботи.	Протягом року	Педагоги
2	Поповнювати куточок розвивальними іграми, дидактичними матеріалами для проведення занять в ігровій формі.	Протягом року	Педагоги
3	Систематично відвідувати заняття вихователів для аналізу проведеної корекційної роботи.	Протягом року	В.ТОКАРСЬКА, педагоги
4	Разом з вихователями групи здійснювати соціально-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами, зокрема: <ul style="list-style-type: none"> • проводити освітні, виховні, соціально-адаптаційні заходи з використанням різних форм роботи та запровадження ефективних форм їх проведення; • допомагати дітям з особливими освітніми потребами виконувати освітні завдання; • залучати дітей з особливими освітніми потребами до різних видів освітньої діяльності на заняттях. 	Протягом року	Педагоги
5	Використовувати різноманітний дидактичний матеріал на заняттях.	Протягом року	Педагоги
6	Проводити роботу за такими напрямками: <ul style="list-style-type: none"> • розвивати зв'язне мовлення; • розвивати часові та просторові орієнтири; • розширити трудову та ігрову діяльність. 	Протягом року	Педагоги
7	Формувати словник дітей: <ul style="list-style-type: none"> • активізувати та збагачувати, уточнювати відповідно до лексичних тем, передбачених програмою; • збагачувати словник дітей синонімами, антонімами, омонімами; • розширювати запас прикметників і прислівників, що характеризують зовнішність, риси, поведінку людини, властивості предметів; • розвивати інтерес дітей до 	Протягом року	Педагоги

	незнайомих і малознайомих слів		
8	Наприкінці навчального року підбити підсумок корекційно-розвиткової роботи, підготувати звітну документацію	Травень	Педагоги

IV. Робота з педагогами (учасниками супроводу дітей з ООП)

1	Постійно проводити консультації для вихователів із метою ознайомлення з динамікою корекційно-розвиткової роботи, індивідуальними особливостями розумового розвитку дітей.	Протягом року	В.ТОКАРСЬКА, батьківська громадськість
2	Організовувати предметно-корекційне середовище в спеціальних групах для дітей з порушенням зору й обладнання інклюзивної групи.	Протягом року	В.КИЛЮШИК, батьківська громадськість
3	Проводити спільно з вихователями групові батьківські збори.	Протягом року	Педагоги, батьківська громадськість
4	Співпрацювати з керівником музичним у проведенні музичних занять, підготовці до святкових ранків.	Протягом року	Педагоги, батьківська громадськість
5	Співпрацювати з практичним психологом, учителем-логопедом й учителем-дефектологом для встановлення наступності в корекційній роботі з дітьми з особливими освітніми потребами	Протягом року	Педагоги, батьківська громадськість
6	Продовжити роботу творчої групи над реалізацією науково-методичної проблеми <u>«Корекційно-відновлюючий напрям у системі педагогічної допомоги дітям з ООП в умовах ДНЗ»</u> щодо створення умов для збереження та зміцнення фізичного та психічного здоров'я, формування в них здоров'язбережувальної компетенції».	Протягом року	Л.ГЕРМАНЮК
7	Засідання круглого столу з проблеми: «Інклюзивна освіта в ЗДО». Завдання: розкрити значення корекційно-освітньої роботи з дітьми з особливими освітніми потребами. Систематизувати і застосовувати необхідні для вирішення мовленнєвих завдань методи, прийоми та засоби навчання, виховання, діагностики, корекції, компенсації, які спрямовані на розвиток, збереження або відновлення порушених функцій організму, знань або вмінь дитини.	Жовтень	В.ТОКАРСЬКА

	Визначати результативність корекційної роботи на всіх етапах педагогічної діяльності.		
8	Інформація на День відкритих дверей «Якщо ваші діти особливі» <ul style="list-style-type: none"> Включення дітей з особливими освітніми потребами в освітнє середовище (Огляд-презентація для батьків). 	Листопад	Т.СЬОХ, педагоги
9	«Дошкільнятам - освіта для сталого розвитку» Завдання: формувати орієнтацію педагогів на стратегію сталого розвитку; сприяти набуттю педагогами нових педагогічних моделей, педагогічної культури та мислення, нового педагогічного змісту, що відповідає потребам сталого розвитку людства.	Протягом року	В.ТОКАРСЬКА
10	«Інтеграція в дошкільній освіті як інноваційне явище, або Що треба знати про інтеграцію» Завдання: підвищувати рівень професійної майстерності педагогів щодо інтегрованого підходу до освіти, як ключового у Концепції Нової української школи та в роботі сучасних дошкільних закладів. Використання інтегрованих занять, як однієї із форм організації дитячої життєдіяльності у сфері особистісного розвитку дітей, яка сприяє задоволенню потреб й зацікавленості дитини, сприяє розвитку творчості, загальних та спеціальних здібностей. <ul style="list-style-type: none"> Що таке інтеграція, та як впроваджувати в освітній процес? Як зробити заняття інтегрованими? Яким має бути предметне заняття? Програмно-методичне забезпечення. 	Грудень	В.ТОКАРСЬКА
11	Підібрати і систематизувати методичні рекомендації для вихователів: <ul style="list-style-type: none"> Організація ігрової діяльності дітей з порушенням мовлення. 	Жовтень	В.ТОКАРСЬКА
12	Тренінг «Робота з дітьми з особливими освітніми потребами».	Жовтень	Т.ОЛІЙНИК
13	Тренінг «Захист прав дитини-дошкільника».	Грудень	Т.ОЛІЙНИК

14	Тренінг для вихователів та помічників вихователів «Оптимізація соціально-психологічного мікроклімату в колективі».	Січень	Т.ОЛІЙНИК
15	Провести консультації для педагогів: <ul style="list-style-type: none"> • «Освіта для дітей з особливими освітніми потребами». • «Особливості підходу до новоприбулих дітей». • «Найближчий соціум - розвиває чи руйнує?» • «Обдарованість». • «Іграшка в житті дитини». • «Статеве виховання дошкільників». • «Вплив інтелектуальних ігор на розвиток соціальної компетенції дітей». • «Що таке справедливість і як сформулювати у дошкільників». • «Довкілля – філософія для дітей». • «Знервована дитина». 	Вересень Листопад Січень Квітень Травень	В.ТОКАРСЬКА Т.ОЛІЙНИК Т.КОНДРАТЮК Л.ГЕРМАНЮК Г.КЛЕЦЬ Т.ОЛІЙНИК

V. Робота з батьками

1	Заохочувати батьків до щоденного закріплення завдань, які надають учитель-дефектолог, учитель-логопед, практичний психолог, вихователь, асистент вихователя та інші спеціалісти.	Протягом року	Педагоги
2	Систематично доводити до відома батьків результати корекційного впливу на розвиток дитини.	Протягом року	Педагоги
3	Ознайомити батьків із результатами моніторингу.	Протягом року	Педагоги
4	Підбити підсумки корекційно-розвиткової роботи за навчальний рік.	Протягом року	Педагоги
5	Проводити роз'яснювальну роботу з батьками щодо способів реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту через інклюзивне навчання.	Протягом року	Педагоги
6	Лекторій для батьків: «Допоможемо малечі адаптуватися».	Вересень	Т.ОЛІЙНИК
7	Тренінг для батьків «Попередження насильства в сім'ї та дитячому колективі»		Т.ОЛІЙНИК

VI. Підвищення професійного рівня

1	Постійно підвищувати власний фаховий рівень через ознайомлення з новинками методичної літератури; досвідом роботи своїх колег; своєчасно вивчати нормативно-правові	Протягом року	Педагоги
---	---	---------------	----------

	документи.		
2	Брати участь у методичних об'єднаннях міста (ІРЦ).	Протягом року	Педагоги
3	Ознайомлюватись і використовувати інноваційні технології та програми в роботі для дітей з особливими освітніми потребами.	Протягом року	Педагоги
4	Брати активну участь у роботі педагогічних рад, консультацій і семінарів-практикумів закладу дошкільної освіти.	Протягом року	Педагоги, батьківська громадськість
5	Опрацювати новинки методичної та спеціальної літератури, статті фахових журналів.	Протягом року	Педагоги

6.2.ПЛАН РОБОТИ КОМАНДИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО СУПРОВОДУ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ

№ з/п	Зміст роботи	Термін виконання	Відповідальні
1	1.1.Опрацювання нормативно-законодавчих актів щодо функціонування інклюзивних груп, організація освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами. 1.2. Ознайомлення з планом роботи команди на 2022-2023 рік. 1.3. Аналіз стану здоров'я дітей, що прийшли до ЗДО вперше. 1.4.Розроблення та затвердження ІПР дітей з особливими освітніми потребами та узгодження їх з батьками. 1.5. Надання рекомендацій педагогам щодо організації освітнього процесу в інклюзивних групах. 1.6.Інформування батьків про особливості побудови освітнього процесу в інклюзивній групі.	I засідання вересень	Директор, команда супроводу
2	2.1. Перегляд та коригування ІПР. 2.2.Перегляд заповнень щоденника спостережень. 2.3. Обговорення результативності роботи в інклюзивній групі. 2.4. Консультативна робота з батьками дитини з ООП. 2.5. Обговорення діяльності учасників освітнього процесу щодо сумісних дій у корекційно-розвивальній роботі, визначення її ефективності. Взаємний обмін інформацією щодо ефективності розвитку з батьками дітей.	II засідання грудень	Постійні учасники команди супроводу
3	3.1.Ознайомлення з результатами психолого-медико-педагогічної діагностики. 3.2. Аналіз досягнень розвитку дітей,	III засідання травень	Постійні учасники команди

	визначення, наскільки ефективною є ІПР. 3.3. Перегляд та коригування ІПР. 3.4. Підбиття підсумків результативності роботи з дітьми з особливими освітніми потребами: моніторинг стану здоров'я та розвитку дітей.		супроводу
--	---	--	-----------

РОЗДІЛ 7. КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИТКОВА РОБОТА В СПЕЦІАЛЬНИХ ГРУПАХ ДЛЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМ ЗОРУ

Освітня та корекційно-відновлювальна робота в спеціальних групах для дітей з порушенням зору здійснюється згідно з вимогами програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля», Програми для дошкільних навчальних закладів (груп) компенсуючого типу для дітей з вадами зору (М.Ремажевська), Програма розвитку дітей з важкими порушеннями зору від 3 до 6 років (Л.Вавіна).

Дошкільники з порушенням зору потребують корекційно-розвиткової, педагогічної допомоги. І саме таку допомогу отримують в нашому закладі. Підставою для зарахування дитини в спеціальну групу є наявність патології зору та рішення ІРЦ. Перебувати в спеціальній групі діти можуть у віці з 3 років.

Організація проведення освітнього процесу у спеціальній групі для дітей з порушенням зору має свою специфіку. Адже у комплексній роботі поряд із загальноосвітніми завданнями велике значення мають корекційно-розвиткові, оскільки спеціально організований освітній процес спрямовується на збагачення зорово-сенсорного досвіду дитини.

Колектив спеціальних груп – це вчитель-дефектолог, вихователі, практичний психолог, сестра медична-ортопедистка, батьківська громадськість.

Для виконання поставлених завдань робота в цих групах ведеться в наступних **напрямах**:

- здійснення освітнього процесу з урахуванням індивідуальних особливостей дітей;
- корекційно-розвиткова робота вчителів-дефектологів;
- заняття на офтальмологічних тренажерах;
- забезпечення зоровоохоронного режиму;
- психологічний супровід дитини;
- тісна просвітницька співпраця з батьками.

Корекційні завдання:

- підняття гостроти зору;
- вправи на локалізацію;
- розвиток простежуючої функції зору;
- розвиток бінокулярного зору;
- розвиток стереоскопічного зору;
- розвиток дрібної мускулатури;
- розвиток просторової орієнтації;
- розвиток зорового аналізу та синтезу.

В спеціальних групах компенсуючого типу створене розвивально-ігрове середовище, яке відповідає вимогам корекційної роботи.

Педагоги всіх груп дбають про створення зоровоохоронного режиму, а тому весь матеріал, посібники для роботи підібраний за рекомендаціями лікаря-офтальмолога.

Дидактичні посібники виготовлені індивідуально для кожної дитини залежно від зорового навантаження. Крім того, індивідуально для кожної дитини підбрано кольорове тло. Вчителем-дефектологом і вихователями у спеціальній групі для дітей з порушенням зору проводяться ігри-заняття, які мають єдину корекційно-розвивальну спрямованість.

Заняття проводяться згідно затвердженої сітки. Проведення інтегрованих занять дає змогу зменшити зорове навантаження, та зберегти об'єм знань, що мають засвоїти діти.

Корекційні індивідуальні та підгрупові заняття з дітьми проводять вчителі-дефектологи.

Розклад корекційно-розвиткових занять

	Група №2 (середня спеціальна)	Група №3 (молодша спеціальна)	Група №5 (старша спеціальна)
Понеділок	1.Розвиток простежуючої функції очей 2.Розвиток мови	1.Розвиток просторової орієнтації 2.Розвиток мови	1.Розвиток простежуючої функції очей 2.Розвиток мови
Вівторок	1.Розвиток зорового аналізу та синтезу 2.Я у світі	1.Сенсорика 2.Я у світі	1.Розвиток зорового аналізу та синтезу 2.Я у світі
Середа	1.Розвиток просторової орієнтації 2.Довкілля	1.Дрібна моторика 2.Довкілля	1.Розвиток просторової орієнтації 2.Розвиток мови
Четвер	1.Сенсорика 2.Художня література	1.Розвиток зорового аналізу та синтезу 2. Чит. за методикою Л.Шелестової	1.Сенсорика 2.Довкілля
П'ятниця	1.Дрібна моторика 2.Логіко-математичний розвиток	1.Розвиток простежуючої функції очей 2.Логіко-математичний розвиток	1.Дрібна моторика 2.Логіко-математичний розвиток

Щодня – розвиток координації рухів

Розклад підгрупових корекційних занять

Понеділок – розвиток зорового сприймання

Вівторок – корекція сенсорного розвитку

Середа – корекція просторової орієнтації

Четвер – корекція розвитку мовленнєвих вад

П'ятниця - соціально-побутова орієнтація.

З метою збереження і покращення зору дітей – працюємо і індивідуально і підгрупами, в залежності від діагнозу і гостроти зору та організації режиму дня в цілому.

РОЗДІЛ 8. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИСИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту», Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти, затверджених Наказом Державної служби якості освіти України від 30.11.2020 № 01-11/71.

Педагогічна рада як колегіальний орган управління закладу дошкільної освіти формує систему та затверджує процедури внутрішньої системи забезпечення якості освіти, зокрема систему та механізми забезпечення академічної доброчесності (Закон України «Про дошкільну освіту», стаття 20).

Положення поширюється на всіх співробітників закладу дошкільної освіти, які здійснюють професійну діяльність, зокрема на працівників, які працюють за сумісництвом. Термін дії даного Положення необмежений. Положення діє до затвердження нового.

Коригування змісту, зміни та доповнення до цього Положення вносяться керівником закладу дошкільної освіти за згодою педагогічної ради.

Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти (далі – ВСЗЯО) забезпечує керівник закладу дошкільної освіти в межах наданих йому повноважень.

Критерії ефективності ВСЗЯО:

- розвиток дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб та набуття нею базових якостей особистості (та життєвого соціального досвіду);
- ефективність професійної діяльності педагогічних працівників;
- безпечність, доступність, комфортність, сприятливість умов для розвитку, виховання, навчання дітей та праці;
- дієвість та якість системи управління ЗДО.

Компоненти ВСЗЯО:

- стратегія (політика);
- організаційно-функціональна структура;
- процедури внутрішньої системи оцінювання якості освіти та освітньої діяльності;
- умови якісної організації освітніх і управлінських процесів у закладі дошкільної освіти (освітнє середовище);
- механізми оцінювання розвитку компетентності здобувачів освіти;
- механізми оцінювання професійної діяльності (компетентності) педагогічних працівників;
- системи та процеси управління закладом дошкільної освіти, зокрема інформаційні;
- забезпечення академічної доброчесності.

У закладі дошкільної освіти використовуються Орієнтовні критерії та індикатори для самооцінювання освітніх та управлінських процесів ЗДО. Відповідальним за проведення самооцінювання освітніх і управлінських процесів є керівник ЗДО.

Метами збору інформації є: опитування учасників освітнього процесу (анкетування, індивідуальне інтерв'ю, фокус-групове дослідження); спостереження (за освітнім середовищем, організацією життєдіяльності, проведенням навчальних занять); вивчення документації ЗДО.

Самооцінювання якості освітніх та управлінських процесів відбувається з використанням рівнів: перший (високий), другий (достатній), третій (вимагає покращення), четвертий (низький).

Стратегія (політика) внутрішньої системи забезпечення якості освіти (далі — Політика) визначає мету й завдання її впровадження та принципи, на яких вона будується.

Мета Політики ВСЗЯО: гарантування якості дошкільної освіти здобувачів та формування довіри суспільства до закладу дошкільної освіти.

Завдання Політики ВСЗЯО:

- оптимальному розвитку кожного вихованця, відповідно до його задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб (відповідність якості освіти вихованців Базовому компоненту дошкільної освіти);
- забезпечувати умови об'єктивного оцінювання професійної діяльності педагогів, їх безперервного професійного зростання та самореалізації;
- актуалізувати питання створення мотивуючого освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації; сприяння розвитку партнерських відносин усіх учасників освітнього процесу;
- розвивати інформаційні системи з метою максимального усунення ефекту неповноти і неточності інформації про якість освіти, як на етапі планування освітніх результатів, так і на етапі оцінки ефективності освітнього процесу; знаходити найоптимальніші чинники впливу на результативність освітнього процесу та впроваджувати їх у дію.

Процедурами ВСЗЯО є внутрішній контроль якості освітньої діяльності та внутрішній моніторинг якості освіти, які дають змогу здійснювати систематичний аналіз якості організації освітнього процесу, його ресурсного забезпечення, результатів. Процедури ВСЗЯО спрямовані на:

- удосконалення освітнього процесу, спрямованого на розвиток компетентностей здобувачів освіти;
- формування системи методичного супроводу педагогічних працівників, яка сприяє підвищенню їхньої професійної кваліфікації й забезпеченню їх академічної свободи;
- забезпечення й удосконалення необхідних умов для якісної організації освітніх і управлінських процесів, підтримки здобувачів освіти;
- визначеність системи планування та організації діяльності закладу дошкільної освіти; ефективність кадрової політики; прозорість та інформаційна відкритість діяльності закладу дошкільної освіти (розвиток інформаційних систем); дієвість та конструктивність рішень колегіального органу управління та органів громадського самоврядування.

Комплексне самооцінювання функціонування та розвитку закладу дошкільної освіти здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах дошкільної освіти, затверджених Наказом Державної служби якості освіти України від 30.11.2020 № 01-11/71. Проблемний (стратегічний) аналіз

комплексного самооцінювання є основою для розроблення Програми розвитку закладу (здійснюється один раз на три-п'ять років).

Щорічне самооцінювання підсумків діяльності закладу дошкільної освіти за навчальний рік та літній період здійснюється за блоковою системою аналізування. Підсумковий аналіз є першим розділом Плану роботи закладу дошкільної освіти на навчальний рік та літній період та основою для його розроблення. План роботи закладу дошкільної освіти на навчальний рік та літній період є програмою реалізації процедур ВСЗЯО. Документи та матеріали, які засвідчують системність реалізації процедур ВСЗЯО.

Документи:

- Програма розвитку закладу дошкільної освіти на три-п'ять років.
- План роботи закладу дошкільної освіти на навчальний рік та літній період.
- План роботи педагога щодо організації освітнього процесу.
- Протоколи педагогічної ради, загальних зборів колективу тощо;
- накази керівника.

Матеріали:

- стратегічний (комплексний) аналіз;
- аналіз підсумків діяльності ЗДО на навчальний рік та літній період;
- циклограма внутрішнього контролю ЗДО на навчальний рік;
- методика(и) моніторингових досліджень за напрямками діяльності.

Для якісної організації освітнього процесу у закладі дошкільної освіти забезпечуватимуться необхідні умови: матеріально-технічні, навчально-методичні; психолого-педагогічні, медико-соціальні та інклюзивної освіти.

Моніторинг індивідуального розвитку здобувачів дошкільної освіти дає змогу визначити рівень їх компетентності відповідно до змісту освітніх напрямів Базового компонента дошкільної освіти: рухова і здоров'язбережувальна, особистісна, предметно-практична та технологічна, сенсорно-пізнавальна, логіко-математична та дослідницька, природничо-екологічна, ігрова, соціально-громадянська, мовленнєва, художньо-мовленнєва, мистецько-творча.

Очікувані результати навчання здобувачів дошкільної освіти містяться (визначені) в освітній(их) програмі(ах), за якою(ими) організовано освітній процес у закладі дошкільної освіти (ст. 23 Закону України «Про дошкільну освіту»).

РОЗДІЛ 9. НАСТУПНІСТЬ В РОБОТІ ДОШКІЛЬНОЇ ТА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

(Ліцей №1 та ДНЗ №2) відбувається в умовах освітньої реформи «Нова українська школа», що здійснюється Міністерством освіти і науки України. Важливим завданням закладу дошкільної освіти в цьому плані є забезпечення гармонійного розвитку особистості дитини у період

передшкільного дитинства та старту шкільного життя – основа подальшого її успіху в умовах безперервної освіти впродовж дорослого життя.

Оновлений документ БКДО заснований на компетентнісному підході, як і Державний стандарт початкової освіти. Ключові компетентності Базового компонента продовжуються в Держстандарті початкової освіти за окремими освітніми галузями. Наприклад, освітні напрями «Дитина в природному довкіллі» та «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» продовжуються математичною та природничою освітніми галузями, а «Дитина у світі мистецтва» - мистецькою та технологічною.

Наступність між дошкільною та початковою освітою простежується й через формування наскрізних умінь, що є спільними: виявляти творчість, ініціативність, керувати емоціями, висловлювати та обґрунтовувати власну думку, критично мислити, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми та працювати в колективі.

РОЗДІЛ 10. МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВІДПОВІДНОСТІ ДО МОДЕЛІ ВИПУСКНИКА

Мета моніторингу - виявлення ступеня відповідності результатів діяльності дошкільного закладу стандартам і вимогам дошкільної освіти.

Завдання моніторингу :

- безперервно спостерігати за динамікою розвитку ДНЗ, своєчасно виявляти зміни і ті фактори, які викликають ці зміни;
- здійснювати тактичне і стратегічне прогнозування розвитку найважливіших процесів у дошкільному навчальному закладі;
- підвищувати мотивацію педагогів в галузі забезпечення якості освітніх послуг;
- залучати батьківську громадськість в процес поліпшення якості освіти ДНЗ.

№ з/п	Зміст роботи	Завдання	Термін виконання
1	Педагогічна діагностика (обстеження) особливості розвитку дітей	Вивчення рівня розвитку дітей у різних сферах життєдіяльності за освітніми лініями. Виявлення рівня реалізації завдань програми. Визначення рівня шкільної зрілості в старших групах	Грудень, травень Квітень Квітень
2	Проведення підсумкових занять, індивідуальних бесід з дошкільниками	Визначення рівня розвитку дітей, їх обізнаності у сферах життєдіяльності, визначення проміжних результатів.	1 раз на квартал
3	Аналіз планів освітньої роботи з дітьми	Виявлення стану виконання державних вимог дошкільної освіти	Щомісячно
4	Анкетування, тестування педагогів, батьків	Отримання різноманітного емпіричного матеріалу про необхідні аспекти діяльності педагогів, батьків	За потребою
5	Педагогічна діагностика професійної діяльності педагогів	Визначення рівня професійної компетентності педагогів	Вересень Квітень
6	Моніторинг стану здоров'я дітей	Визначення груп здоров'я	Вересень
7	Моніторинг стану захворюваності дітей та відвідування ДНЗ	Визначення індексу здоров'я дошкільників	1 раз на місяць, 1 раз на квартал
8	Моніторинг фізичного розвитку дітей	Виявлення ефективності розвитку фізичних якостей дітей	Квітень
9	Аналіз діяльності ДНЗ за навчальний рік	Виявлення недоліків та прогнозування вирішення проблем	Травень

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми напрямками Базового компонента та комплексними і парціальними програмами, за якими здійснюється освітній процес.

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій – провідній для дітей дошкільного віку); руховій; природничій; предметній; образотворчій; музичній; театральній; літературній; сенсорно-пізнавальній; мовленнєвій; трудовій і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту інформацію. На кінець навчального року формується модель випускника кожної групи.

Рівень сформованості компетентностей різних вікових груп з'ясовується у процесі здійснення моніторингу рівня засвоєння програмового матеріалу дітьми раннього та дошкільного віку, отримання антропометричних даних та встановлення рівня нервово-психічного розвитку дітей раннього віку в процесі спостереження за життєдіяльністю дітей.

Цьогоріч інструментарієм здійснення моніторингу будуть карти спостереження, кваліметричні моделі, що використовуються в межах регіональних моніторингових дослідженнях та кваліметрична модель за методикою доктора педагогічних наук Єльнікової Г.В. (лист МОНУ від 06.11.2015 № 1/9-535 «Щодо визначення рівня розвитку дитини старшого дошкільного віку за допомогою кваліметричної моделі»).

За результатами здійснення моніторингових процедур педагоги планують корекційну діяльність з дітьми раннього та дошкільного віку, а також індивідуальну роботу. ЗДО буде здійснювати планування методичної роботи також з урахуванням цих результатів.

РОЗДІЛ 11 . ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Основними результатами розвитку дошкільного закладу будуть системні позитивні зміни, зокрема:

- вдосконалення змісту дошкільної освіти;
- морально-духовний розвиток дитини, виховання в неї ціннісного ставлення до природи, культури, людей, власного «Я»; здатності приймати самостійні рішення, здійснювати свідомі вибори, відповідально самовизначатися, проявляти свій потенціал;
- сформованість свідомого ставлення батьків та дітей до необхідності збереження власного здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності; підвищення рівня валеологічної освіти;
- підвищення рівня професійної підготовки вихователів з формування духовної, моральної, правової культури дошкільника;
- раціональне використання ідей передового досвіду та розробка власних педагогічних технологій, що сприятимуть підвищенню якості знань дошкільників;
- систематичне включення ІКТ в освітній процес ДНЗ;
- результативність надання додаткових освітніх послуг;
- активна участь громадськості, батьків до формування освітньої політики закладу;
- зміцнення матеріально-технічної бази дошкільного навчального закладу.

Моніторингове дослідження про результати виконання основних завдань програми буде здійснюватися у формі звіту на сайті закладу.

Реалізацію змісту освітньої програми здійснює команда працівників ДНЗ №2.

Дата та номер наказу, яким освітню програму введено в дію:

Протокол педради: №4 від 30.08.2022

Розробник освітньої програми:

ТОКАРСЬКА Валентина Іларіонівна, вихователь-методист

